

Asia: VN/29848/2024

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tupakkalain muuttamisesta (nikotiinipussit)

Lausunnonantajan lausunto

Kommenttinne sallittuja makuja koskevaan sääntelyyn

Kotkan kaupunki katsoo, että myös mintun ja mentolin maut olisi voitu rajata pois markkinoilta, koska perinteisessä tupakassa näin on jo toimittu. Toisaalta on perusteltua pitää samaa linjaa, kuin muissa Pohjoismaissa.

Muut mahdolliset kommenttinne hallituksen esityksen luonnoksesta

Nikotiinipusseille sallittu nikotiiniraja on hallituksen esityksessä edelleen varsin korkea. Nikotiinipusseista koituneita nikotiinimyrkytyksiä alaikäisille on tapahtunut enenevässä määrin ja nikotiiniriippuvuutta lapsilla ja nuorilla tulisi pyrkiä ehkäisemään tehokkaasti hallituksen esityksessä olevien perusteiden näkökulmasta. Nikotiiniriippuvuus on sairaus, jonka hoitoon tulisi laatia käypäsuositukset myös alaikäisille.

Esityksessä jätetään edelleen nuorisotilat ja harrastukset sääntelyn ulkopuolelle. Esityksessä sanotaan, että hallussapitokiellon rikkomista ei ehdoteta säädettäväksi rangaistavaksi teoksi, mutta hallussapitokiellon myötä kaikkien tupakan vastikkeiden tuominen tiettyihin oppilaitoksiin tulisi kielletyksi suoraan perusopetuslain (628/1998) 29 §:n 2 momentin, lukiolain (714/2018) 40 §:n 2 momentin ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 80 §:n 2 momentin nojalla. Lisäksi rehtori tai koulun opettaja saisi perusopetuslain 36 d §:n 1 momentin, lukiolain 45 §:n 1 momentin ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 89 §:n 1 momentin nojalla ottaa tupakan vastikkeen oppilaalta tai opiskelijalta haltuunsa. Lisäksi lastensuojelulain (417/2007) 65 §:n 4 momentin mukaan tuotteet, joita alle 18-vuotias ei tupakkalain 118 §:n mukaan saa pitää hallussaan, voidaan ottaa lapselta laitoksen haltuun. Lisäksi hallussapitokiellon laajennuksella tuettaisiin lasten ja nuorten tekemisissä olevien tahojen, kuten urheiluseurojen, päätöksentekoa alaikäisten nikotiiniriippuvuuden ehkäisemiseksi. 119 §. Hävittäminen. Pykälää muutettaisiin niin, että se koskisi myös savuttomia nikotiinituotteita. Tekstistä ei selviä minkä lakien nojalla nuorisotiloilla ja harrastustoiminnassa voidaan säädellä vastikkeellisten tuotteiden hallussapitoa.

Kotkan kaupunki katsoo, että uimarannat olisi hyvä ulottaa savuttomien nikotiinituotteiden kieltolistalle. Samalla tavalla, kuin uimarannoilla suojataan esimerkiksi pieniä lapsia tupakan savun aiheuttamilta haitoilta, tulisi heitä suojata leikkipuistojen lisäksi nikotiinimyrkyksiltä myös uimarannoilla. Pieni lapsi laittaa helposti maasta löytyneen käytetyn nikotiinipussin suuhunsa.

Kotkan kaupunki olisi kaivannut kieltoja koskeviin pykäliin tarkennusta sen osalta, että mikä on seuraamus kieltojen rikkomisesta:

62 §Alaikäisiä koskeva maahantuontikielto

Alle 18-vuotias ei saa tuoda maahan tupakkatuotetta tai tupakan vastiketta.

65 §Kielto tuoda maahan etäviestimen välityksellä hankittuja tuotteita

Yksityishenkilö ei saa hankkia tai vastaanottaa elinkeinonharjoittajalta tupakkatuotteita, sähkösavukkeita, nikotiininesteitä, poltettavaksi tarkoitettuja kasvipiperäisiä tuotteita tai savuttomia nikotiinituotteita postitse, tavarankuljetuksena tai muulla vastaavalla tavalla Suomen ulkopuolelta.

Tämä sääntely vaatii lisää resursseja sekä maahantuonnin valvontaan, että verkkovalvontaan.

Lisäksi Kotkan kaupunki toivoo aktiivista ja matalalla kynnyksellä toteutuvaa kansalaisviestintää tupakkalain muutoksista, jotta kansalaiset tosiasiallisesti tietävät millä tavalla laki muuttuu. Tätä tarvitaan myös kouluille ja oppilaitoksille, mutta erityisesti lapsille ja nuorille ja heidän huoltajilleen.

Lähde Hanna-Kaisa

Kotkan kaupunki - Hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualue, hyvinvoinnin edistämisen palveluyksikkö